

Nisan ayında sebze bahçesindeki zararlılar

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; проф. д-р Винелина Янкова, ИЗК "Марица" в
Пловдив

Дата: 20.04.2022 Брой: 4/2022

Sera içinde, domates ve salatalıkların erkenci üretimi için ekim zaten yapıldı.

Hastalık ve zararlıların oluşumunun erken tespiti ve koruyucu bitki koruma için, Ekonomik Zarar Eşikleri (EZE) ile uyumlu olarak düzenli izleme yapılması gerekmektedir. Küçük böceklerin uçucu formlarının (sera beyazsineği, yaprak bitleri, domates güvesi) tespiti ve yakalanması için sarı, açık mavi ve siyah yapışkan tuzaklar asılır. Domates güvesinin uçuş başlangıcını belirlemek ve populasyon yoğunluğunu azaltmak için feromon tuzakları da kullanılabilir. Bulaşık yapraklar, hastalık lekeli yaprak sapları, yaprak biti kolonileri, yumurta kümeleri, larvalar, galeriler vb. imha edilmek üzere seradan toplanır ve uzaklaştırılır.

ZARARLILAR

Sera beyazsineği (*Trialeurodes vaporariorum*)

Yılda 10-12 döl verir. Zararı larvalar, nimfler ve erginler yapar. Genellikle yaprakların alt yüzünde gelişirler.

Beslenme sırasında beyazsinekler balımsı madde salgılar, bunun sonucunda yapraklar yapışkan hale gelir ve üzerlerinde fotosentezi engelleyen isli küf mantarları gelişir. Doğrudan zararın yanı sıra bazı viral hastalıkları da taşırlar.

Mücadele

Sera beyazsineğinin oluşumunu ve yoğunluğunu izlemek için sarı yapışkan tuzaklar kullanın; Seralarda populasyon yoğunluğu düşük olduğunda, biyolojik mücadele etmeni *Encarsia formosa* salınabilir. Bitki koruma ürünleri (BKÜ) ile domates için EZE 10 ergin/1 bitki, salatalık için 5 ergin/bitki eşiğinde ilaçlama yapılır.

Ruhsatlı BKÜ'ler

Abanto 75 ml/da; Azatin EC 100-150 ml/da; Brai 50-112.5 ml/da; Limocid 400 ml/da; Closer 120 SC 20-40 ml/da; Chrisant EC 75 ml/da; Minecto Alpha 125 ml/da; Natur Breaker 75 ml/da; Neemik Ten 390 ml/da; Oikos 100-150 ml/da; Orocid Plus 80-800 ml/da; Pyreguard 75 ml/da; Prev-Gold 160-600 ml/da; Requiem Prime 500-1000 ml/da; Sivanto Prime 56 ml/da; Naturalis 75-100 ml/da.

Yaprak bitleri (fam. *Aphididae*)

Bitkilerin uç, genç kısımlarında gelişirler ve sıklıkla yoğun koloniler oluştururlar. Yüksek bir üreme kapasitesine sahiptirler. Yapraklarda klorotik lekeler ve şekil bozukluklarına neden olurlar. Yaprak yüzeyini balımsı madde ile kirletirler ve üzerinde gelişen isli küf mantarları yaprakları kirleterek fotosentezi engeller. Bitkiler gelişimde geri kalır. Viral hastalıkların vektörleridirler.

Mücadele

Fidelerde ilk bireylerin tespiti üzerine BKÜ ile ilaçlama yapılmalıdır; Son ilaçlama, daimi yerine dikimden hemen önce yapılır; Yaprak bitlerinin yaşamını sürdürmesi ve virüs enfeksiyonu kaynağı olan, sera içindeki ve çevresindeki yabancı ot bitki örtüsünün imhası.

Ruhsatlı afisitler

Azatin EC 100-150 ml/da; Ampligo 150 ZC 40 ml/da; Delmur 50 ml/da; Deltagri 30-50 ml/da; Closer 120 SC 20 ml/da; Mavrik 2 F 20 ml/da; Neemik Ten 390 ml/da; Oikos 100-150 ml/da; Sivanto Prime 45 ml/da; Tepeki/Aphinto 10 g/da; Flipper 1-2 l/da; Shirudo 15 g/da.

Thripsler (*Thrips tabaci*; *Franklinella occidentalis*)

Etkilenen bitki organlarında (yapraklar, çiçekler ve meyveler) zararlının dışkıları olan koyu noktalı küçük beyazımsı lekeler oluşur. Daha yüksek populasyon yoğunluğunda lekeler birleşir, yapraklar benekli hale gelir, lekeler kaynaşır ve bazen kuruma gözlenir. Gelişimlerinin erken dönemlerinde saldırıya uğrayan bitkilerin generatif organları şekil bozukluğuna uğrar, kurur ve dökülür. Tütün thrips'i çoğunlukla yapraklarda, daha az sıklıkla çiçeklerde bulunur. Gelişimi için uygun koşullar yüksek sıcaklıklar ve düşük hava nemidir. Batı çiçek thrips'i öncelikle çiçeklere saldırır. Thripsler, domates lekeli solgunluk virüsünün (bronzlaşma virüsü) vektörleridir.

Mücadele

İzleme için, daha fazla sayıda asıldığında zararlı populasyon yoğunluğunu azaltan mavi yapışkan tuzaklar kullanın; Tesislerde optimum hava nemini koruyun; Görülmesi durumunda, domates için EZE 1 ergin/1 çiçek, 3 ergin ve larva/1 yaprak; salatalık için 1 ergin ve larva/çiçek, 3-5 ergin ve larva/yaprak eşiğinde BKÜ ile ilaçlama yapın.

Ruhsatlı BKÜ'ler

Azatin EC 100-150 ml/da; Dicarzol 10 SP 556 g/da; Exalt 200-240 ml/da; Limocid 800 ml/da; Minecto Alpha 100-125 ml/da; Neemik Ten 390 ml/da; Oikos 100-150 ml/da; Requiem Prime 500-1000 ml/da; Sineis 480 SC – 10-37.5 ml/da, Naturalis 100-150 ml/da.

Domates güvesi (*Tuta absoluta*)

Zararlıının kelebekleri gece aktiftir ve gündüzleri yapraklar arasında saklanır. Zararı larvalar yapar. En çok yaprakları tercih ederler ancak meyvelere de saldırırlar. Güve, yapraklarda larvaların ve bir ucunda bulunan dışkıların görülebildiği kısa ve geniş galeriler açar. Meyvelerdeki zarar, çürümelerine neden olan hastalıkların gelişimi için fırsat sağlar. Zarar görmüş meyvelerin ticari görünümü yoktur.

Mücadele

Zararlıının zamanında tespiti, populasyon yoğunluğunun azaltılması ve uygun mücadele önlemlerinin alınması için feromon tuzakları ve siyah yapışkan levhalar kullanın. Düşük yoğunlukta, biyolojik mücadele etmenlerinden *Macrolophus pygmaeus* veya *Nesidiocoris tenuis* salınabilir. BKÜ ile ilaçlama, yaprakların %10'unda galeri olduğunda EZE'de yapılır.

Ruhsatlı BKÜ'ler

Avant 150 EC 25 ml/da; Alverde 240 SC 100 ml/da; Altacor 35 WG 8-12 g/da; Ampligo 150 ZC 40 ml/da; Affirm 095 SG 150 g/da; Voliam Targo 063 SC 80 ml/da; Delmur 50 ml/da; Exalt 200-240 ml/da; Coragen 20 SC 14-20 ml/da; Minecto Alpha 100-125 ml/da; NeemAzal T/S 0.3%; Neemik Ten 390 ml/da; Oikos 150 ml/da; Rapax SBS 100-200 ml/da; Sineis 480 SC 10-25 ml/da.

İki noktalı kırmızı örümcek (*Tetranychus urticae*)

Ağır bulaşma durumunda yapraklar ağ ile kaplanır. Zararlı öz suyu emer ve delinme yerinde soluk yeşil bir leke oluşur. Daha sonra lekeler birleşir, yaprak mermerleşir ve kurur. Su içeriği azalmış yaşlı yaprakları ve ayrıca yaşlanmış, kuraklık stresi altındaki bitkileri tercih ederler. Seralarda yılda 20 döle kadar çıkabilirler. Topraktaki bitki artıkları üzerinde kışlarlar.

Mücadele

Optimum toprak ve hava nemini koruyun (kuraklığa izin vermeyin); Düzenli tarla kontrolleri; Sera içindeki ve çevresindeki yabancı otların temizlenmesi; Görülmesi ve belirlenmiş ekonomik eşiklerde (salatalık - %5 bulaşık bitki; domates - %10) BKÜ ile ilaçlama yapın.

Ruhsatlı ürünler

Apollo 50 SC 30-40 ml/da; Bermectin 50-100 ml/da; Akramite 480 SC 20-25 ml/da; Apache EW 30-100 ml/da; Butik 30-100 ml/da; Valmec 15-100 ml/da; Vertimec 018 EC 60 ml/da; Voliam Targo 063 SC 80 ml/da; Zoom 11 SC 12.55-50 ml/da; Requiem Prime 500-1000 ml/da; Laota 15-100 ml/da; Naturalis 100-200 ml/da; NeemAzal T/S 0.3%; Nissorun 10 WP 75 g/da; Danitron 5 SC 100 ml/da; Flipper 1-2 l/da; Floramite 240 SC 40 ml/da; Shirudo 15 g/da.